PAPER Code-3977

M.A. SEM-III SOCIOLOGY (Old Course)

MAR-JUN -2021

305 - Social Change in Modern India (Theory)

કુલ સમય :– ૬૦ મીનીટ કુલ પ્રશ્નો : ૫૦ વિદ્યાર્થીએ ટીક કરવાના પ્રશ્નો : ૩૫

નોંધ : વિદ્યાર્થીએ માત્ર ૩૫ પ્રશ્નો જ ટીક કરવાના રહેશે. જો વધારે ટીક કરેલ હશે તો પ્રથમ ૩૫ પ્રશ્નો જ ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

1. બધા સમાજો સાતત્ય અને પરિવર્તનની બેવડી લાક્ષણિકતાઓ ધરાવે છે .?
(A) મોટોમર (B) એન્ડરસન (C) જોહન્સન (D) ડેવિસ
2. "સમાજની રચના અને કાર્ય માં થતા ફેરફાર એટલે સામાજિક પરિવર્તન " વાખ્યા કોણે આપી છે. ?
(A) મેકાઈવર અને પેજ (B) કિંગ્સ્લે ડેવિસ (C) જોહન્સન (D) બોટોમર
3. આધુનિક સામાજિક પરિવર્તનના લક્ષણો કોણે આપ્યા છે. ?
(A) બોટોમર (B) જોહન્સન (C) વિલ્બર્ટમુરે (D) કિંગ્સ્લે ડેવિસ
4. કોના મતે " સામાજિક પરિવર્તન સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન નો ભાગ છે" . ?
(A) એન્ડરસન (B) જોહન્સન (C) બોટોમર (D) ડેવિસ
5. કયા સમાજશાસ્ત્રી સંસ્કૃતિકરણ શબ્દના પ્રયોજક છે. ?
(A) શ્રી નિવાસ (B) યોગેન્દ્રસિંધ (C) ડી.પી. મુખરજી (D) એ.આર. દેસાઈ
6. કોણે કહ્યું કે "યંત્રવિજ્ઞાન ' ધ્યેય ' અને ' સાધન ' વચ્ચેનો સંબંધ સૂચવે છે. ?
(A) બ્રુમ સેલઝાનિક (B) ડેવિસ (C) શ્રી નિવાસ (D) જહોન્સન
7. નીચેનામાંથી આધુનિક યંત્ર વૈજ્ઞાનિક પરિવર્તન આવતા શબ્દો કયા છે. ?
(A) ટેલીફોન (B) રેડિયો (C) ઓટોમોબાઇલ્સ (D) ઉપરના બધાજ
8. સામાજિક આંદોલનનો શબ્દ નો પહેલો ઉપયોગ કઇ સદીમાં થયો હતો. ?
(A) 19મી સદી (B) ૧૫મી સદી (C) ૧૬મી સદી (D) 20મી સદી
9. નીચેનામાંથી સામાજિક આંદોલન ના લક્ષણો કયા કયા છે. ?
(A) લાક્ષણિક દ્રષ્ટિકોણ (B) વિચારસરણી (C) એકતાની ભાવના (D) ઉપરના બધાજ
10. નીચેનામાંથી સામાજિક આંદોલનના કારણો કયા કયા છે. ?
(A) સામાજિક પરિવર્તન (B) વિશાળ સમુદાયી સમાજ
(C) બિનસાંપ્રદાયિક વિચારો (D) ઉપરના બધાજ
11. ક્રાંતિ શબ્દોનો ઉપયોગ સૌપ્રથમ કયા થયો હતો. ?
(A) એમેરિકા (B) ઈટાલીયન સિટી (C) ફ્રાન્સ (D) ઇંગ્લેન્ડ
12. કોણે કહ્યું કે " સામાજિક ક્રાંતિ ની ઘટનામાં અમુક બનાવો નિર્દેશ મળે છે. "?
(A) બ્રૂમ અને સેલઝનિક (B) ડેવિડ (C) વિલ્બર્ટ મૂરે (D) મેકાઈવર અને પેજ
13. નીચેનામાંથી સામાજિક ક્રાંતિના તબક્કા કયા કયા છે. ?
(A) ક્રાંતિની પૂર્વભૂમિકાનો તબક્કો (B) પ્રારંભિક હકોનો તબક્કો
(C) ઉદ્ગમવાદી તબક્કો (D) ઉપરના બધાજ
14. નીચેનામાંથી સામાજિક ક્રાંતિ ના કારણો કયા કયા છે. ?
(A) ક્રાંતિકારી પરિસ્થિતિ (B) લોકોની અપેક્ષાઓ (C) યુદ્ધ (D) ઉપરના બધાજ
15. પ્રવર્તમાન સમાજરચનામાં નવી જીવનશૈલી અને નવા વિચારો નું વશીકરણ કરવું એને શું કહેવાય. ?
(A) સામાજિક સુધારણ (B) સામાજિક આંદોલન (C) સામાજિક ક્રાંતિ (D) સામાજિક પ્રક્રિયા
16. સામાજિક સુધારણા ના લક્ષણો કેટલા છે. ?
(A) 6 (B) 5 (C) 7 (D) 8
17. સામાજિક પુનુરત્થનના લક્ષણો કેટલા છે. ?
(A) 5 (B) 6 (C) 4 (D) 7
18. 19મી સદીના મધ્યભાગમાં કયા કયા પ્રકારના ઉદ્યોગોનો શરૂઆત થઈ. ?
(A) કાપડ મિલ (B) શણની મીલ (C) કોલસાની મીલ (D) ઉપરના બધાજ
19. ભારતમાં ઉદ્યોગીકરણ નો પ્રારંભ ક્યારે થયો. ?
(A) 1850 (B) 1950 (C) 1874 (D) 1949
20. શહેરીકરણને વસ્તીના કેન્દ્રીકરણ તરીકે કોણ ઓળખાય છે. ?
(A) ઓટીસ (B) એલ્ડરીજ (C) લુઈવર્થ (D) બર્ગેસ
21. નીચેનામાંથી કયા કયા પાસા પર શેહરીકરણની અસરો જોવા મળે છે. ?
(A) જ્ઞાતિવ્યવસ્થા ઉપર (B) ગ્રામ્જીવન પર (C) સ્ત્રીના દરજ્જા પર (D) ઉપરના બધાજ
22. નીચેનામાંથી સંચાર વ્યવહારના સાધનો કયાં કયાં છે. ?
(A) સામાજિક (B) ચલચિત્રો (C) આકાશવાણી (D) ઉપરના બધાજ
23. ભારમાં ફિલ્મ ઉદ્યોગના પ્રણેતા કોણ છે. ?
(A) ફાળકે (B) રાજકપુર (C) પૃથ્વીરાજ કપુર (D) ઈરાની
24. ઓલ ઈન્ડિયા રેડિયો કઈ સલાથી આકાશવાણી ના નામે ઓળખાય છે. ?
(A) 1947 (B) 1936 (C) 1957 (D) 1927

25. મીડિયાની સ્વાયતા આપવા માટેના કાયદો કઈ સાલમાં પસાર થયો. ?
(A) 1990 (B) 1920 (C) 1994 (D) 1996
26. કઈ સાલથી પોસ્ટલ સેવાને જાહેર સેવા તરીકે શરૂ કરવામાં આવી. ?
(A) 1854 (B) 1920 (C) 1837 (D) 1999
27. બ્રિટિશ યુગ દરમિયાન શૈક્ષણિક વિકાસ સાધવામાં કઈ કઈ એજન્સીઓએ ફાળો આપ્યો છે. ?
(A) ખ્રિસ્તી મિશનરીઓ (B) બ્રિટિશ સરકાર (C) સુધારકો અને પુનરુત્થાનવાદીઓ (D) ઉપરના બધાજ
28. આધુનિક શિક્ષણની ભારતીય સમાજમાં કયા પાસા પર અસર થઇ છે. ?
(A) નગર સમાજ પર અસર (B) ગ્રામીણ સમાજ પર અસર (C) આદિવાસી સમાજ પર અસર (D) ઉપરના બધાજ
29. સ્વેચ્છિક સંગઠનો ના મુખ્ય પ્રકારો કેટલા છે. ?
(A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) આઠ
30. બ્રહ્મો સમાજની સ્થાપના કોણે કરી હતી. ?
(A) રાજા રામમોહનરાય (B) ગાંધીજી (C) દયાનંદ સરસ્વતી (D) જ્યોતિબા ફૂલે
31. આર્ય સમાજની સ્થાપના કઈ સાલમાં કરવામાં આવી હતી. ?
(A) 1876 (B) 1975 (C) 1875 (D) 1976
32. રામકૃષ્ણ મિશનની સ્થાપના કોણે કરી હતી. ?
(A) દયાનંદ સરસ્વતી (B) રાજા રામમોહનરોય (C) સ્વામી વિવેકાનંદ (D) ન્યાયમૂર્તિ રાનડે
33. કોણે કહ્યું કે " જે કાનૂનનો હેતુ સમાજને પરિવર્તન અથવા પૂનઃસંગઠિત કરવાનો હોય તેમને સામાજિક કાનુનોની શ્રેણી માં મૂકી શકાય. ?
(A) નીરા દેસાઈ (B) પાનીક્કર (C) ડો. સક્સેના (D) જેકોબ.કે.કે
34. કયો કાયદો આંતરજ્ઞાતિય લગ્નને કાનૂની માન્યતા પ્રદાન કરે છે. ?
(A) હિન્દુ લગ્ન ધારો (B) આર્યસમાજ મેરેજ એક્ટ વેલેડિટી (C) સ્પેશિયલ મેરેજ એક્ટ (D) હિન્દુ વારસાધારો
35. કાનુનો એ સ્ત્રી કઈ કઈ સામાજિક સમસ્યાઓને નિયંત્રિત કરવામાં અગત્યનો ભાગ ભજવ્યો છે. ?
(A) દેવદાસી (B) સતીપ્રથા (C) બાળલગ્ન (D) ઉપરના બધાજ
36. બંધારણની ભારતના ભાવિ સમાજ બ્લુ પ્રિન્ટ નકશા તરીકે ઓળખાય છે. ?
(A) યોગેન્દ્રસિંધ (B) ગાંધીજી (C) રાજેન્દ્ર પ્રસાદ (D) આંબેડકર
37. ભારતનું બંધારણ કયા દિવસ થી અમલમાં આવ્યું. ?
(A) 26 મી જાન્યુઆરી 1950 (B) 1949 (C) 1948 (D) 1947
38. કોણે કહ્યું કે આરોગ્ય એ રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ તેઓ પ્રાપ્ત કરવાની બૌદ્ધિક પદ્ધતિ છે. ?
(A) સકસેના (B) શેખર (C) શબ્દકોશ (D) પ્લાનિંગ કમિશને
39. સમુદાય વિકાસ કાર્યક્રમ કેટલા તબક્કામાં વહેંચવામાં આવે છે. ?
(A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) છ
40. સમુદાય વિકાસ યોજનાની ગ્રામીણ સમાજના કયા કયા પાસા પર અસર થઈ છે.
(A) કૃષિ નું આધુનિકરણ (B) સંચાર વ્યવહારનો વિકાસ (C) સામાજિક કલ્યાણમાં વૃદ્ધિ (D) ઉપરના બધાજ
41. જ્ઞાતિ ના લક્ષણો કોણે આપ્યા છે. ?
(A) ધુર્યે (B) શ્રીનિવાસ (C) એસ.સી. દુબે (D) મજુમદાર
42. પરંપરાગત જ્ઞાતિના લક્ષણો કેટલા છે. ?
(A) સાત (B) છ (C) આઠ (D) નવ
43. જ્ઞાતિવાદ નો ખ્યાલ કોણે સ્પષ્ટ કર્યો. ?
(A) વાય. બી. દામલે (B) રિચાર્ડ (C) યોગેશ અટલ (D) જી.એસ. ધુર્યે
44. પ્રભાવી જ્ઞાતિ નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો છે. ?
(A) જી.એસ. ધુર્યે (B) એસ.સી દુબે (C) એમ.એન. શ્રી નિવાસ (D) ડી.પી. મુકરજી
45. થીયોસોફિકલ સોસાયટીની સ્થાપના કયા થઈ હતી. ?
(A) લંડન (B) અમેરિકા (C) ન્યૂયોર્ક (D) ભારત
46. વેદ તરફ પાછા વળો આ સૂત્ર કોણે આપ્યું. ?
(A) દયાનંદ સરસ્વતી (B) વિવેકાનંદ રાજા (C) રામમોહનરોય (D) એની બેસન્ટ
47. પ્રાર્થના સમાજની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ હતી. ?
(A) 1870 (B) 1867 (C) 1970 (D) 1875
48. એશિયાનું મોટામાં મોટું ટેલીફોન નેટવર્ક કયા દેશમાં આવેલું છે. ?
(A) ભારત (B) અમેરિકા (C) લંડન (D) બ્રિટન
49. દુરદર્શન કેટલા સ્થળ નો કાર્યક્રમ ની સેવા પૂરી પાડે છે. ?
(A) રાષ્ટ્રીય (B) પ્રાદેશિક (C) સ્થાનિક (D)ઉપરના બધાજ
50. કોણે કહ્યું કે સમાજ ક્ષણે ક્ષણે બદલાતો રહે છે. ?
(A) હીરા કિલટ્સ (B) બોટોમર (C) એન્ડરસન (D) ડેવિસ